

Силабус курсу Основи прагматичної лінгвістики

Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Англійська мова і література)»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки – 4, семестр – 7
Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна
Дні занять: за розкладом
Консультації: за розкладом
Мова викладання: англійська

Керівники курсу

Кандидат філологічних наук, викладач Шуляк Ірина Михайлівна

Контактна інформація

i.m.shuliak@gmail.com 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Метою навчальної дисципліни “Основи прагматичної лінгвістики” є розширення й поглиблення знань студентів у сфері комунікації, а саме: ознайомити із закономірностями взаємодії мовних та позамовних засобів комунікації, специфікою породження і сприйняття мовлення в різних комунікативних умовах, а також причинами комунікативних невдач, що уможливить формування у студентів фахових компетентностей, необхідних для успішного усного та писемного спілкування та проведення комплексного лінгвістичного аналізу тексту.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є ознайомити здобувачів освіти зі загальними законами комунікації; природою, компонентами і формами комунікації та специфікою комунікації відповідно до різних умов тощо.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Теми	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. Прагматична лінгвістика: сутність, предмет і методи дослідження.			
8/8	Тема 1. Лінгвопрагматика в структурі сучасного мовознавства. Тема 2. Предмет, категорії, зв'язки прагматичної лінгвістики з іншими науками	Знати предмет, сутність і методи лінгвопрагматики, вміти розуміти специфіку комунікативних явищ, ефективно орієнтуватися у комунікативному	Питання, виконання практичних завдань.

	Тема 3. Методи дослідження прагматичних явищ. Тема 4. Структура лінгвістичної прагматики.	процесі.	
Змістовий модуль 2. Категорії прагматичної лінгвістики			
12/8	Тема 1. Прагматика лексичних і граматичних одиниць. Тема 2. Прагматика імплікацій та імплікатур спілкування. Тема 3. Прагматика мовленнєвих актів. Тема 4. Прагматика стратегій і тактик спілкування. Тема 5. Комунікативні невдачі, їх причини і способи усунення.	Знати сутність категорій лінгвістичної прагматики; розуміти співвідношення понять «значення» та «смысл»; вміти виявляти та нейтралізувати комунікативні проблеми, посилювати свою комунікативну позицію, здатність дотримуватися сучасних мовних норм, використовувати різні форми і види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу мовленнєвих актів, здатність виявляти успішні мовленнєві взаємодії комунікантів та ототожнювати національно-культурну специфіку мовленнєвого спілкування.	Питання, презентації, виконання практичних завдань, ІНДЗ

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 3	Здатність навчатися та продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями
ЗК5	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності.
ЗК 7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним, генерувати нові ідеї, працювати в команді
ЗК10	Здатність користуватися інформаційними та комунікаційними технологіями у швидкоплинних умовах сьогодення
ФК3	Здатність здійснювати письмове та усне спілкування іноземною мовою у різних регістрах, відповідно до жанровостильових різновидів з метою розв'язання комунікативних завдань.
ФК 6	Здатність використовувати професійні знання і практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, зарубіжної літератури.

ФК9	Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності, систематизувати, аналізувати, інтерпретувати та представляти його результати
Програмні результати навчання	
ПРН7	Вміти аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН12	Вміти критично аналізувати основні теорії, принципи, методи, поняття та концепції сучасної лінгвістики та методики навчання англійської мови, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН15	Володіти прийомами і методами здійснення інформаційно-аналітичної діяльності, зокрема збирати інформацію, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати, інтерпретувати, доопрацьовувати та застосовувати у власній професійній діяльності.

Літературні джерела
Рекомендована література
Основна література

1. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики. К.: Видавничий центр «Академія», 2011. 304 с.
2. Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики: монографія. Львів: ПАІС, 2010. 336 с.
3. James R. Hurford, Heasley B., Smith Michael B. Semantics: A coursebook. 2 nd. Ed. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 2007. 364 p.

Допоміжна література

1. Безугла Л. Р. Вербалізація імпліцитних смислів у німецькомовному діалогічному дискурсі: монографія. Харків: ХНУ ім. В. Каразіна, 2007. 332 с.
2. Гладуш Н. Ф. Прагматичні аспекти висловлення і дискурсу. К.: Вид. центр КНЛУ, 2005. 200 с.
3. Дискурс как когнитивно-коммуникативный феномен : монография / под общ. ред. Шевченко И. С. Харьков: Константа, 2005. 356 с.
4. Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя: Прем'єр, 2008. 332 с.
5. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.
6. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.
7. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2010. 844 с.
8. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації. Черкаси: Видавництво Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
9. Шуляк І. М. Непрямі мовленнєві акти у романах Патріка Вайта: лінгвостилістичний та функціонально-прагматичний аспекти : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Херсон, 2018. 20 с.
10. Шуляк І. М. Непрямі мовленнєві акти у романах Патріка Вайта: лінгвостилістичний та функціонально-прагматичний аспекти : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / херсонський державний університет. Херсон, 2018. 267 с.
11. Шуляк І., Томчук І. Синтаксично-стилістичні репрезентативи комунікативної інтенції мовця в романі Патріка Вайта "The Eye of the Storm". Актуальні питання іноземної філології. 2020 (12). С. 210-215.

12. Шуляк І. М. Комунікативні реакції мовця на непрямі мовленнєві акти у діалогічному мовленні (на матеріалі англomовного художнього дискурсу). *Нова філологія*. 2021. (82). С. 354-360.
13. Шуляк І.М. Непрямий мовленнєвий акт як засіб маніпуляції у контексті технології рефреймінгу (на матеріалі англomовного художнього дискурсу). *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2021. Вип. 20 (2). С. 192-204.
14. Ostapchuk I., Shuliak I., Serebrianska I., Bondarenko T., Shkvorchenko N. The pragmatic aspect of English euphemisms and dysphemisms of the social media in political discourse. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 2021. Vol 11(2). PP. 104-107.
15. Cruse A. *A Glossary of Semantics and Pragmatics*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2006. 205 p.
16. Griffiths P. *Introduction to Semantics and Pragmatics*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2006. 206 p.
17. Leech G. *Principles of Pragmatics*. London: Longman, 1983. 264 p.
18. Mey J. *Concise Encyclopedia of Pragmatics*. Oxford: Elsevier Ltd., 2009. 1183 p.

Політика оцінювання

- Політика щодо речення та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перескладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модулі 1-2 усне опитування, завдання	60
ІНДЗ (модулі 1-2)	20
Підсумкове тестування (модулі 1-2) – тести, завдання	20
Всього	100

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складанн
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом